

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

_____ Nr. _____
I _____ Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. GRUODŽIO 11 D. NUTARIMO NR. 1237 „DĖL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES) NR. 2017/625 ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija parengė ir teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1237 „Dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas) pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>I. SPRENDŽIAMA PROBLEMA</p> <p>Nutarimo projekto pakeitimo rengimą lėmė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimai. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimų naujoje redakcijoje, 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nurodyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.</p> <p>Šiuo metu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 375 „Dėl Ekologinės gamybos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. 375) 2 punkte nustatyta, kad Žemės ūkio ministerija, kaip kompetentinga institucija, ekologinės gamybos oficialią kontrolę yra patikėjusi kontrolės institucijai – viešajai įstaigai „Ekoagros“, kuriai suteiktas kodas LT-EKO-001. Problema ta, kad viešajai įstaigai „Ekoagros“ viešojo administravimo įgaliojimai turėtų būti suteikti Vyriausybės nutarimu, o ne žemės ūkio ministro įsakymu (Įsakymo Nr. 375 2 punktas), kaip numato Viešojo administravimo įstatymas.</p> <p>Taip pat Nutarimo projekto pakeitimo rengimą lėmė tai, kad Nutarime Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos nėra priskirtos kontrolės funkcijos ekologinės gamybos ženklinimo srityje (dėl augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo kontrolės), o Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai priskirtos visos ekologinės gamybos srityje ženklinimo kontrolės funkcijos (apimant ir augalų dauginamąją medžiagą). Todėl Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos negali atlikti ekologinės augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo kontrolės, nes jai nėra priskirtos tokios kontrolės funkcijos, o Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal kompetenciją ekologinės augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo kontrolės neatlieka, todėl Nutarimo projektu atliekami techniniai pakeitimai.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Siūlomos priemonės pakeisti Nutarimą yra tinkamos ir adekvačios išspręsti problemą, palyginti su problemos mastu, nes Lietuvos Respublikos</p>

	<p>viešojo administravimo įstatymo pakeitimų naujoje redakcijoje, 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nurodyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.</p> <p>Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai funkcijos jau yra priskirtos Nutarimu, kuris keičiamas dėl ekologinės gamybos ženklavimo kontrolės srities.</p> <p>Nutarimo projektu nesukuriama reguliavimo našta valstybei, verslui, asmenims. Nutarimo projekto 1.1 ir 6.2 papunkčiai keičiami siekiant sukonkretinti ekologinės gamybos ženklavimo srityje oficialiosios kontrolės objektą, patikslinant, kad Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba neatlieka oficialios kontrolės augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo srityje.</p> <p>Nutarimo projekto 1.2 papunktis keičiamas, siekiant sukonkretinti Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos oficialios kontrolės objektą, papildant ekologiškų produktų (augalų dauginamosios medžiagos) ženklavimo sritimi.</p> <p>Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktį, Nutarimo projekto 1¹ punktu siekiama nustatyti, kad oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje atlieka viešoji įstaiga „Ekoagros“.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Nutarimo projektui įgyvendinti VŠĮ „Ekoagros“ skirti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, nes institucija jau atlieka jai priskiriamas Nutarimo projekto 1¹ punktu funkcijas.</p> <p>Valstybinei augalininkystės tarnybai reikės skirti papildomų lėšų parengus teisės aktus dėl ekologiškų produktų ženklavimo srityje kontrolės, nes šios funkcijos tarnyba iki šiol neatliko. Ši funkcija buvo priskirta Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai, kurios ji neatliko. Reikalingos lėšos ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklavimo kontrolei</p>

	atlikti bus apskaičiuojamos parengus žemesnės galios teisės aktus.
IV. Nauda visuomenei	<p>Nepakeitus Nutarimo, liks nacionalinių teisės aktų kolizija, nebus aiškiai įteisinti viešojo administravimo subjektai, atliekantys oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje.</p> <p>Priėmus Nutarimo projektą, numatomos teigiamos pasekmės, kadangi bus aiškiai įteisinti viešojo administravimo subjektai, atliekantys oficialią kontrolę ekologinės gamybos srityje. Teisinis tikrumas sudaro sąlygas stabilesnei verslo aplinkai.</p>
V. Papildoma informacija	Nepridedama.

Reguliavimo pakeitimas paveiks 3 kontrolės institucijas / įstaigas: VŠĮ „Ekoagros“, Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą ir Augalininkystės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos, nes Nutarimo projektas susijęs su šių institucijų / įstaigų atliekamomis funkcijomis.

Siūlomi Nutarimo projekte Nutarimo keitimai derinti su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Konkurencijos taryba, valstybės įmone Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centru, Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Nacionaliniu akreditacijos biuru, VŠĮ „Ekoagros“, Augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba.

Principinė tikslinių grupių pozicija yra pritarti siūlomiems Nutarimo projekto pakeitimams.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (2021-05-13 raštas Nr. 2D-1358(1.37. E) buvo parengusi Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą ir pakartotinai jį pateikusi derinti suinteresuotoms institucijoms (2022-02-18 raštas Nr. 2D-511(11.107 E), pastabas pateikė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 2022-03-23 raštu Nr. 1D-1685 ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022-03-22 raštu Nr. 22-3017.

2022 m. balandžio 11 d. įvyko posėdis, kurio metu svarstytos pateiktos pastabos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektui. Remiantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunkčiu, kuriame nurodyta, kad viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo

administravimo įgaliojimai, nutarta rengti ne minėto įstatymo **pakeitimo** projektą, o atlikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1237 „Dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 įgyvendinimo“ pakeitimus (2022-05-05 protokolą Nr. 8D-205(5.50E)). Atsižvelgiant į tai, buvo parengtas Nutarimo projektas ir jis pakartotinai 2022-08-17 raštu Nr. 2D-2370(11.4 E) pateiktas institucijoms išvadoms gauti.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija 2022-08-30 raštu Nr. (39.1-42 Mr.)-3-3479, Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos 2022-08-30 raštu Nr. BR6-6632, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 2022-08-25 raštu Nr. (1.1.5Mr-411)10-3747, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 2022-08-30 raštu Nr. 1D-4546, VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras 2022-08-29 raštu Nr. 1S-5449 informavo, kad Nutarimo projektui pastabų neturi.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2022-08-30 raštu Nr. (1.6Mr)2T-1295 pateikė pastabas, į kurias atsižvelgta. Taip pat papildomai atkreipė dėmesį, kad, kaip pažymėta ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2022-06-17 rašte Nr. (2.30Mr-43)6V-774 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pakeitimo projekto teikimo“, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nagrinėja administracinę bylą Nr. eI-9-492/2022 pagal pareiškėjo Seimo nario Juliaus Sabatausko pareiškimą dėl žemės ūkio ministro poįstatyminių teisės aktų, kuriais, be kita ko, ekologinės gamybos kontrolės funkcijos perduotos viešajai įstaigai „Ekoagros“, atitikties aukštesnės galios teisės aktų reikalavimams. Todėl Nutarimo projekto vertinimui gali būti svarbus ir būsimas teismo sprendimas šioje byloje. Tokią pat pastabą pakartotinai pateikė Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2022-08-30 rašte Nr. (2.30Mr-43)6V-1090.

Atsižvelgdami į šią pastabą, norime pabrėžti, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Administracinė byla Nr. eI-9-492/2022, Teisminis procesas Nr. 3-66-3-00058-2022-7, Procesinio sprendimo kategorija 4.1) 2022 m. spalio 27 d. priėmė sprendimą Žemės ūkio ministerijos naudai.

Valstybinė augalininkystės tarnyba Nutarimo projektui (TAIS reg. Nr. 22-8410) 2022-06-10 raštu Nr. 1S-791 buvo pateikusi pastabas, į kurias atsižvelgta, išskyrus į siūlymą pakeisti Nutarimo 3 punktą, papildant jį pavedimu Žemės ūkio ministerijai parengti ir patvirtinti ekologiškos augalų dauginamosios medžiagos ženklinimo reikalavimų ir kontrolės atlikimo tvarkos aprašą. Į šią pastabą neatsižvelgta, nes Reglamente (ES) Nr. 2017/625 yra nurodytos tik sritys (ženklinimo sritys), dėl kurių turi būti priskirtos funkcijos kompetencijos kompetentingoms institucijoms / kontrolės institucijoms. Kad išsamius teisės aktų reikalavimus rengs Žemės ūkio ministerija, yra nurodyta Nutarimo projekto 1.2 papunktyje.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) 2022-08-29 raštu Nr. B6-(1.19.)-2286 informavo, kad iš esmės Nutarimo projektui pastabų ir pasiūlymų neturi, tačiau atkreipė

dėmesį, kad, kaip ir buvo siūlyta VMVT 2022-06-16 rašte Nr. B6-(119)-1706 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo pakeitimo projekto derinimo“, Nutarimo 1.1 papunktyje VMVT paskirta kompetentinga institucija, atsakinga už Reglamento (ES) Nr. 2017/625 nuostatų, reglamentuojančių oficialią kontrolę, įgyvendinimą 1 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytoje tyčinio genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką maisto ir pašarų gamybos tikslu srityje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo (toliau – GMO įstatymas) 2 straipsnio 1 dalimi, „[a]p~~galv~~ot~~as~~ išleidimas į aplinką – genetiškai modifikuoto organizmo arba šių organizmų kombinacijos sąmoningas perkėlimas į aplinką, netaikant specifinių priemonių, ribojančių to organizmo (organizmų) sąlytį su gyventojais ar aplinka, užtikrinančių gyventojų saugą ir aplinkos apsaugą. Apgalvoto išleidimo į aplinką **sąvoka taikoma šiai veiklai**: bandomajam genetiškai modifikuotų organizmų išleidimui į aplinką, genetiškai modifikuotų organizmų tiekimui rinkai.“ GMO įstatymo 8 straipsnis numato, kad genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką kontrolę atlieka Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos.

VMVT, atsižvelgdama į aukščiau pateiktą informaciją, siūlė papildyti Nutarimo projekto 1 punktą, paskiriant Aplinkos ministeriją kompetentinga institucija, atsakinga už reglamento (ES) Nr. 2017/625 nuostatų, reglamentuojančių oficialią kontrolę, įgyvendinimą 1 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytoje tyčinio genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką maisto ir pašarų gamybos tikslu srityje (genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką kontrolę), kadangi VMVT atlieka genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų (maisto, pašarų, veterinarinių vaistų) tiekimą rinkai saugos kontrolę ir rinkos priežiūrą.

Į pateiktą pasiūlymą neatsižvelgta, nes GMO įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje jau numatyta, kad:

Genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų valstybinę saugos kontrolę atlieka:

1) genetiškai modifikuotų organizmų išleidimo į aplinką kontrolę – Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos;

2) genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų teikimo į rinką saugos kontrolę ir rinkos priežiūrą – pagal kompetenciją Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Žemės ūkio ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija ar jų įgaliotos institucijos;

3) genetiškai modifikuotų mikroorganizmų arba organizmų riboto naudojimo kontrolę – Aplinkos ministerija ar jos įgaliotos institucijos;

4) žmonėms skirtų medicininių gaminių, vaistų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie yra iš jų pagaminti, saugos kontrolę – Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliotos institucijos;

5) veterinarinės paskirties gaminių ir preparatų, prekinių pašarų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų ar kurie yra iš jų pagaminti, saugos kontrolę – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

VšĮ „Ekoagros“ 2022-08-17 raštu Nr. „Dėl išvados pateikimo“ pateikė išvadą dėl Nutarimo projekto „3 punkto, kuriuo nutarta „*Papildyti 1^l punktu: „1^l. Paskirti kontrolės instituciją – viešąją įstaigą „Ekoagros“ oficialiai kontrolei atlikti Reglamento 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytoje ekologinės gamybos srityje.*“

VšĮ „Ekoagros“ pažymėjo, kad 2022 m. birželio 7 d. raštu Nr. S-6585 teikė pastabas dėl derinamo Nutarimo projekto, tačiau derinimo pažymoje nurodyta, kad į VšĮ „Ekoagros“ teiktas pastabas yra neatsižvelgiama. Priimtas sprendimas argumentuojamas tuo, kad 2022 m. sausio 20 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas Nr. VIII-1234, kurio 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nurodyta, kad *viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai*, todėl nutarimo projektas papildomas 1^l punktu.

Į pateiktą VšĮ „Ekoagros“ pastabą neatsižvelgta, nes 2022 m. sausio 20 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 5 straipsnio pakeitimo įstatymas. Remiantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunkčiu, kuriame nurodyta, kad *viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė, viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti Vyriausybės nutarimu, priimamu įgyvendinant įstatymų, tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų ar ratifikuotų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių nuostatas, kai tame Vyriausybės nutarime nurodoma veikianti ar numatoma steigti viešoji įstaiga ir jai nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai*, Nutarimas papildomas 1^l punktu.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektu įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625 4 straipsnio 3 dalis.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo pakeitimo projektas, 2 lapai;
2. Nutarimo pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai;
3. Atitikties lentelė, 1 lapas;
4. Nutarimo pakeitimo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Ministras

Kęstutis Navickas

Neda Jakubauskienė, tel. 239 1096, el. p. Neda.Jakubauskiene@zum